

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE3 (A)-Fundamentals of Taxation

මාර්තු 2017

A කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01 (a)

1.1

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 1.1.2
නිවැරදි පිළිතුර: D

1.2

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 3.1.2
නිවැරදි පිළිතුර: B

1.3

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 4.3.1
නිවැරදි පිළිතුර: D

1.4

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 4.5.1
නිවැරදි පිළිතුර: B

1.5

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 3.1.5
නිවැරදි පිළිතුර: A

(මුළු ලකුණු 10)

1 (b)

1.6

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය : 2.2.3		
දළ කුලී	=	රු. 900,000
අඩු කලා : වරිපනම් 10% (100,000x10%)	=	(රු. 10,000)
		රු. 890,000
අඩු කලා: 25% අළුත්වැඩියා සඳහා දීමනාව		රු. (222,500)
ශුද්ධ කුලිය		රු. 667,500
වරිපනම් තක්සේරුව	=	රු. 100,000
25% අළුත්වැඩියා සඳහා දීමනාව	=	(රු. 25,000)
ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම		රු. 75,000
ශුද්ධ කුලිය > ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම		
බද්දට යටත් කුලී ආදායම	=	රු. 667,500

1.7

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය : 3.1.4	
බදු අය කළ හැකි ආදායම	රු. 7,140,000
දළ බද්ද 28%	රු. 1,999,200
අඩු කලා: බදු බැර	
ස්ව තක්සේරු මත බදු ගෙවීම්	රු. (120,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද	රු. 1,879,200

1.8

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය: 4.4.2	
බද්ද නියමිත දිනට ගෙවා නොමැති නම්, එම බද්දෙන් 10%කට සමාන දණ්ඩනයක් ගෙවිය යුතුය.	
නියමිත දින සිට දින 30ක් තුළ බද්ද නොගෙවුවේ නම්, අතිරේක සෑම දින 30ක් හෝ ඉන් කොටසක් වෙනුවෙන් බද්දෙන් 2% කට සමාන වැඩිපුර දණ්ඩනයක් ගෙවිය යුතුය.	
උපරිම දණ්ඩනය පැහැර හරින ලද නිසා බද්දෙන් 50% කට සීමා වේ.	

1.9

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය: 5.1.3	
සැපයුමක් ශුන්‍ය අනුපාත වන්නේ නම්, එය බද්දට යටත් සැපයුමක් වන නමුත් අනුපාතය 0% යැයි අදහස් වේ.	
සැපයුමක් නිදහස් වන්නේ නම්, එය එකතු කළ අගය මත බද්දට යටත් නොවේ.	
ශුන්‍ය අනුපාත සැපයුම් සම්බන්ධයෙන් වන විටක, නිමවුම් බද්දක් නොමැති වුවත් ඔහුට යෙදවුම් බදු ඉල්ලා සිටීමට නිමිකම ඇත.	
නිදහස් සැපයුම් සම්බන්ධයෙන් වන විටක, ඔහුගේ සැපයුම් මත නිමවුම් බද්දක් අය කළ නොහැකි නිසා යෙදවුම් බදු ඉල්ලා සිටිය නොහැක.	

1.10

අදාල ඉගෙනුම් ඵලය : 5.2.3	
විකුණුම් මත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද 4,860,000 x 2%	97,200
අඩු කලා: ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය මත ගෙවූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	45,000
සේවා මත ගෙවූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද 12,000 ඉඩ නොදේ.	-
ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	52,200

(මුළු ලකුණු 10)

2 කොටස

පිළිතුර 02

අදාළ ඉගෙනුම් ඵලය : 3.1

සරසි ෆැෂන් (පොදු) සමාගමේ
2015/16 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා දළ ආදායම් බදු බැඳියාව හා ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද ගණනය කිරීම

බදු ගෙවීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය	14,750,000
අඩු කළා: භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම	(27,000)
පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන	2,230,000
ගෙවූ පාරිතෝෂික	(750,000)
පරිත්‍යාග	800,000
ඉඩමක් අත්පත් කර ගැනීමට දැරූ නීති වියදම්	100,000
බොල් ණය අයකර ගැනීමට දැරූ නීති වියදම් - ඉඩ දේ.	-
ගලපන ලද ව්‍යාපාර ලාභය	17,103,000
<u>වෙනත් ආදායම් ප්‍රභව</u>	
දළ පොලී ආදායම (27,000 * 100/90)	30,000
එකතු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම	17,133,000
අඩු කළා - ඉදිරියට ගෙන ආ අලාභ	3,500,000
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායමෙන් 35%කට සීමාවේ.	5,996,550
එනිසා සම්පූර්ණ ප්‍රමාණයම අඩුකළ හැක.	(3,500,000)
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	13,633,000
අඩු කළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සඳහා දීමනාව	
ප්‍රාදේශීය සභාවට කළ පරිත්‍යාග (100% අඩුකළ හැක)	(800,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම	12,833,000
ගෙවිය යුතු දළ බද්ද (28%)	3,593,240
අඩු කළා: බදු බැර	
ඉදිරියට ගෙන ආ ආර්ථික සේවා ගාස්තු	(1,500,000)
මතිමාත්‍ර බදු බැර (Notional Tax Credit)	(3,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද	2,090,240

(මුළු ලකුණු 10)

3 කොටස

පිළිතුර 03

අදාළ ඉගෙනුම් වලය : 2.2/2.3/2.4

2015/16 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා පසිඳු හේ දළ ආදායම් බදු බැඳියාව හා පසිඳු විසින් ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද ගණනය කිරීම

සේවා නියුක්තික ආදායම		
වැටුප (175,000 x 12)	2,100,000	
වාහන පහසුකමේ වටිනාකම - (35,000*12 = 420,000) (එක් වාහන පහසුකමක වටිනාකම හෝ මසකට රු. 50,000 යන දෙකෙන් අඩු අගය - නිදහස්)		
වෛද්‍ය බිල්පත්	55,000	
විදේශ නවාතැන් පහසුකම් - බද්දට යටත් නොවේ.	-	
විදේශ ගමන් ගුවන් ටිකට්ටු - බද්දට යටත් නොවේ.	-	
අනුමත සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සේවයෝජක දායකය 12% -බද්දට යටත් නොවේ.	-	
මුළු සේවා නියුක්තික ආදායම		2,155,000
ලාභාංශ ආදායම		
ශුද්ධ ලාභාංශ (තක්සේරු කළ හැකි ආදායමේ කොටසක් නොවේ.)		
ඒකක භාරයකින් ලද ලාභාංශ - නිදහස්		
පොලී ආදායම		
ස්ථාවර තැන්පතු මත ශුද්ධ පොලී (තක්සේරු කළ හැකි ආදායමේ කොටසක් නොවේ.)		
වාසික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුමෙන් ලද පොලී ආදායම් බදු වලින් නිදහස්		
ව්‍යාපාර ආදායම		
ශුද්ධ ලාභය - ගිණුම් අනුව	1,537,500	
එකතු කළා		
ගිණුම්කරණ ක්ෂය (35,000 + 30,000)	65,000	
ප්‍රචාරණය - 25% ක් ඉඩ නොදේ (23,000 x 25%)	5,750	
පුද්ගලික ජීවිත රක්ෂණය	15,000	
කල්බදු පොලිය	46,500	
මුළු කල්බදු වටිනාකම : (12,000 x 36)	432,000	
මුළු කල්බදු වටිනාකමින් 1/4	108,000	
වර්ෂය තුළ ගෙවූ වාරික	132,000	
අඩු අගය - ඉඩදේ	(108,000)	
- කල්බදු පරිගණක ක්ෂය දීමනා - සුදුසුකම් නොලබයි.		
- කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය දීමනා 240,000 x 33 1/3%	(80,000)	
ගලපන ලද ව්‍යාපාර ලාභය		1,481,750
මුළු එකතු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම		
අඩු කළා: 32 වන වගන්තිය යටතේ අඩුකිරීම්		
ගෙවූ පොලිය (වෙනත් ආදායම්වල ප්‍රමාණයට සීමාවේ.)		(392,000)
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම		3,244,750
අඩු කළා: සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සඳහා දීමනා		

පීචිත රක්ෂණ වාරිකය	(15,000)	
අනුමත පුනර්ගතනයකට කළ පරිත්‍යාග	(100,000)	
තක්සේරු කළ හැකි ආදායමෙන් 1/3 හෝ රු. 75,000 හෝ සත්‍ය අගය යන ඒවායින් අඩු අගයට සීමාවේ.	115,000	(75,000)
වෘත්තීයයන්ට පමණක් අදාළ නිවාස ණය සඳහා ප්‍රාග්ධන ආපසු ගෙවීම (වෙනත් ආදායම්වල ප්‍රමාණයට සීමාවේ.)		(438,000)
සේවා නියුක්තික ආදායම මත සුදුසුකම් ලබන දීමනාව		(250,000)
බඳු නිදහස් දීමනාව		(500,000)
බඳු අය කළ හැකි ආදායම		1,981,750
බඳු බැඳියාව		
පළමු රු. 500,000 මත 4%		20,000
ඊළඟ රු. 500,000 මත 8%		40,000
ව්‍යාපාර ආදායම රු. 576,750 මත 10%		57,675
ඉතිරි රු. 405,000 මත 12%		48,600
		166,275
අඩු කළා: බඳු බැර		
ස්ව තක්සේරු මත බඳු ගෙවීම්		(40,000)
උපයන විට ගෙවීමේ බඳු		(108,600)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද		17,675

(මුළු ලකුණු 20)

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙත්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින් මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.